

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen
Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen
Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

Prof. V. BOON. — Beteekenis van het woord «Afwezig» in de artikelen 214ⁱ-222-223^a van de wet van 20 Juli 1932.
RECHTSPRAAK.
Burgerlijke Rechtbank te Dendermonde. — 3 December 1932. — Vereffening en verdeling. — Verdeling in natura. — Goederen afhangende van verschillende onverdeeldheden. Handelsrechtbank te St Niklaas. — 14 Februari 1933. — Wetgeving op het verkeer. — Prioriteit. — Verplichting van den gebruiker van den hoofdweg. (Art. 2 K. B. van 1-6-31).
Correctionnele Rechtbank te Brugge. — 23 Februari 1933. — Internationaal privaatrecht. — Fransche burgerlijke vereenigingen. Geen rechtspersoonlijkheid. — Bekwaamheid om in rechte op te treden. — Niet toepasselijk in België.
Werkrechtvaard van Beroep van de Provin-

ciën Antwerpen en Limburg. — Kamer voor bedienden. — 6 Maart 1933. — Over de verworven rechten van oude staatsbedienden van spoorwegen tegenover de nationale maatschappij van Belgische Spoorwegen.
MEDEDELINGEN.
NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.
Rb. Maastricht. — 7 April 1932. — Wanpræstatie huurder.
INGEZONDEN BIJDRAGEN.
Eug. BUYSE : — De Noodkreet aan de Balie. H. J. : «Juristen-noods» in het Buitenland.
BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK.
Ecaussinnes d'Enghien. — Commissie van openbaren onderstand. — Huishoudelijk reglement voor het godshuis voor oude lieden aldaar. — Nietigverklaring.
WETGEVING.
RECHTERLIJK LEVEN.

Beteekenis van het woord "AFWEZIG" in de artikelen 214ⁱ - 222 - 223^a van de wet van 20 Juli 1932.

De wet van 20 Juli 1932 over de wederzijdsche rechten en plichten van de echtgenooten erkent aan de vrouw zekere rechten wanneer de man «afwezig, onder curateele gesteld of in de onmogelijkheid is zijn wil te openbaren».

Welke beteekenis heeft in den geest van den wetgever het woord «afwezig» in de artikelen 214ⁱ, 222 en 223^a van voornoemde wet?

Deze vraag werd mij onlangs in mijne ambtsbediening gesteld en gaf mij gelegenheid het commentaar dezer wet te raadplegen dat Mter Madeleine Gevers, docent aan de Universiteit te Brussel in het nummer van 1sten Januari 1933 van «La Belgique Judiciaire» liet verschijnen.

Ik kan mij echter geenszins neerleggen bij den uitleg welke schrijfter geeft van het woord «afwezig» en in bijkomende orde van de woorden «in de onmogelijkheid zijn wil te openbaren» en ben zoo vrij mijne opvatting dienaangaande aan het oordeel van de lezers van het «Rechtskundig Weekblad» te onderwerpen.

Het woord «afwezig» moet in deze wet verklaard worden, zegt professor Gevers, in den zin van «niet-aanwezig», omdat de woorden «in de onmogelijkheid zijn wil te openbaren», welke aan den tekst zijn toegevoegd, duidelijk de strekking van het woord «afwezig» weergeven, dat moet genomen worden in den uitgebreiden zin en niet in de beperkende beteekenis.

Deze redeneering houdt m.i. geen steek; de uitdrukking «in de onmogelijkheid zijn wil te openbaren» verre van aan het woord «afwezig» een uitgebreiden zin te geven, moet integendeel de beteekenis van dat woord beperken vermits in den zin van «niet aanwezig» de toevoeging van de woorden «in de onmogelijkheid zijn wil te openbaren», zooals professor Gevers deze verstaat, overbodig wordt.

De man die «niet aanwezig» is, maar in normale omstandigheden verkeert, zal meestal zijn wil kunnen doen kennen vermits hij de plaats weet waar zijn vrouw verblijft en deze dus zal kunnen bereiken; de woorden in kwestie werden dan ook niet aan den tekst toegevoegd om het woord «afwezig» uit te leggen, maar wel om te voorzien in een uitzonderlijken toestand, waarin de man zich kan bevinden, zooals van geesteskrankheid, van geheugenverzwakking, van materiele onmogelijkheid zijn wil te doen kennen. Deze

uitdrukking komt dus m.i. zeer passend de twee andere termen «afwezig» en «onder curateele gesteld» aanvullen.

De koppeling in den tekst van de «afwezigheid» en van de «curateele», welke beide door het burgerlijk wetboek werden geregeld, had overigens professor Gevers tot meer voorzichtigheid in het uitdrukken van hare opinie moeten nopen, want deze koppeling moest toch een sterk vermoeden ten gunste van de wettelijke beteekenis doen ontstaan. Zelfs zij die geen grooten dunk hebben over de wijze waarop de wetten in het Parlement worden gemaakt, zullen toch moeten toegeven dat het wel een summum van zorgeloosheid en van nalatigheid zou zijn, indien het geijkt en technisch woord «afwezig» in eene wetsbepaling welke het onderzoek in de afdeelingen en de besprekingen in de Kamers heeft doorstaan, behouden gebleven was wanneer het Parlement den zin van «niet aanwezig» had bedoeld. Er zetelen immers in de Kamers nog uitstekende juristen die goed weten dat de afwezigheid door het burgerlijk wetboek is vastgelegd en die dus wel moesten beseffen dat dit technisch woord hier in zijne letterlijke beteekenis opnemen, onvermijdelijk verwarring zou brengen.

Ik weet wel dat over de interpretatie van het woord «afwezig» dat ook in het oud artikel van het burgerlijk wetboek voorkwam, destijds veel werd geredetwist. Bekende schrijvers hebben aan dat woord de beteekenis van «niet aanwezig» gegeven, maar deze verklaringen missen ten onzent elke waarde sinds de wet van 20 Juli 1932, zooals wij verder zullen zien.

Reeds in 1902 schreef Baudry Lacantinerie over het oud artikel 222 : « Cette disposition reçoit sans difficultés son application au cas d'absence déclarée ou même seulement présumée du mari. S'applique-t-elle aussi au cas où le mari est simplement « non présent » ? La plupart des auteurs admettent l'affirmative. Outre les travaux préparatoires ils invoquent l'autorité de Pothier qui dit quelque part : « La femme peut recourir à la justice lorsque le mari est trop éloigné pour donner l'autorisation aussi promptement que le cas l'exige » mais en supposant que l'article 222 laissât la question indécise, elle semble bien résolue aujourd'hui dans un sens contraire à celui de Pothier par l'article 863 du code de procédure civile : « dans le cas d'absence présumée du mari ou lorsqu'elle aura été déclarée, la femme qui voudra se faire autori-

ser... ». N'est-ce pas là une interprétation législative de l'article 222 ? ».

Dit verklaarde Baudry Lacantinerie op een oogenblik dat de vrouw nog verplicht was de toestemming van den rechter te vragen, op een oogenblik dus dat de beteekenis welke aan het woord «afwezig» gegeven werd zonder zware gevolgen was, op een oogenblik dat de derde term «in de onmogelijkheid zijn wil te openbaren», welke zeer duidelijk de bedoeling van den wetgever doet kennen, nog niet aan den tekst was toegevoegd.

Voorzeker is de nieuwe tekst uitgebreider dan de oude, maar niet om de reden opgegeven door professor Gevers, niet omdat het woord «afwezig» in den uitgebreiden zin moet genomen worden, maar vooreerst omdat de toevoeging van de woorden «in de onmogelijkheid zijn wil te openbaren» de gevallen voorziet welke door de twee andere termen niet werden bestreken en dan voornamelijk omdat in de toepassing van de nieuwe artikelen 222 en 223^a de vrouw de rechterlijke machtiging niet meer nodig heeft.

« Il semble » zegt professor Gevers « bien que le législateur ne se soit pas expliqué sur ce point que dans l'esprit du texte, il faille entendre le mot « absent » dans le sens de « non présent ».

Het is bijna een gewoonte geworden het Parlement te beknielen omdat het wel meer voorvalt dat de Kamers slechte wetten stemmen; dit neemt niet weg dat een woord van lof wel mag weerklinken wanneer het Parlement eens goed werk heeft verricht. En dit is wel het geval voor de artikelen welke ons bezighouden; men krijgt de overtuiging dat de Kamers deze kwestie grondig hebben ingestudeerd en alles hebben voorzien.

In weerwil van wat professor M. Gevers zegt, heeft de wetgever zich hier wel uitgesproken en zeer duidelijk. Het verslag uit naam van de commissie van justitie van den Senaat, dat voorgedragen werd in de vergadering van 16 April 1926, zegt bij het onderzoek der artikelen : « Art. 214/i : « Dit artikel vult artikel 214/b gelukkig aan door aan de vrouw, in geval van afwezigheid (in den wettelijken zin), onmondigverklaring of verhinderding van den echtgenoot, toe te laten de hem verschuldigde sommen geheel of ten deele in ontvangst te nemen ».

Uitdrukkelijk kan de beteekenis van het woord «afwezig» niet vastgelegd worden.

En verder : « Door «verhinderding» dient er inzonderheid verstaan de verwijdering, de opsluiting in een gesticht, enz. ». Over het artikel 223/a zegt het verslag : « Le principe de la capacité de la femme d'engager son travail était déjà inscrit dans les articles 29 et 33 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail. Mais il était bon de lui donner une

portée plus générale et une efficacité plus grande en l'insérant au code des droits privés des citoyens. « La loi du 7 avril 1922 réglant les conditions d'admission des femmes au barreau contient un paragraphe qu'il y a lieu de transporter dans cet article : « Si le mari est absent, interdit ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté, la femme ne doit obtenir aucune autorisation ».

Uit de wet van 7 April 1922 dus heeft de Senaat de bewoordingen gehaald welke den eersten tekst van het wetsontwerp hebben gewijzigd of aangevuld.

Het verslag der middenafdeeling van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, opge maakt door den bekenden jurist Mabilie, over deze wet welke aan de vrouwen die een diploma van doctor in de rechten bezitten, de toelating geeft den eed van advocaat af te leggen en het beroep uit te oefenen, verklaart in zijn Vde hoofdstuk : « De l'impossibilité où peut se trouver le mari d'accorder l'autorisation » : « Ces cas étaient à prévoir sur lesquels le projet garde le silence. Le mari a qui il appartient d'autoriser la femme peut être frappé d'interdiction, ou être dans l'impossibilité de consentir pour cause d'aliénation mentale. Que décider dans ces circonstances particulièrement intéressantes si pour subvenir peut être aux besoins de sa famille, la femme se résout à utiliser le diplôme de docteur en droit qu'elle a obtenu », en verder : « Il semble donc bien qu'il y aurait des modifications heureuses à apporter à la situation de la femme, même se trouvant en face de son conjoint dans les conditions normales du mariage. Mais ce qui est certain — et nous revenons ici à l'objet du projet de loi — c'est que quand la femme n'est plus en présence de son mari qui a disparu, peut-être depuis longtemps, ou quand elle n'a plus à compter avec la volonté du mari frappé d'interdiction, on ne voit pas la raison de maintenir la femme dans un état d'infériorité, comme le font l'article 222 du Code civil et l'article 8 du Code de commerce, et de décider qu'elle ne pourra faire aucun acte sans l'autorisation de la justice », en nog : « Dans une révision de ces articles, il importerait donc de reconnaître à la femme de l'absent ou de l'interdit la possibilité juridique d'exercer librement ses droits ».

Het verslag besluit dat het recht aan de vrouw moet toegekend worden om zonder rechterlijke machtiging het beroep van advocaat uit te oefenen wanneer de man afwezig is, in curateele gesteld of in de onmogelijkheid zijn wil te doen kennen.

Indien nog eenigen twijfel kon bestaan over de beteekenis van het woord «afwezig», heeft de wet van 20 Juli 1932 de kwestie bepaald opgelost in den zin van de « wettelijke afwezigheid ».

Prof. V. BOON.

Vlaamsche Juristen

leest en verspreidt de Vlaamsche wetenschappelijke rechtsliteratuur !!
Prof. Mr. Albert KLUYSKENS : Beginselen van het burgerlijk Recht :
Deel 1. De Verbintenissen (2de druk).
» 2. De Erfenissen.
» 3. Schenkingen en testamenten.
Prof. Mr. Niko GUNZBURG : Het Huwelijkskontraat.
Prof. M. Louis FREDERICQ : Beginselen van het Belgisch Handelsrecht :
Deel 1. Handelsdaden — Kooplieden — Handelsovereenkomsten : Verkoop, pand en warrant — Contracten met
de Handelsagenten — Handelseffecten — Bankverrichtingen, Checks en rekeningen-courant.
Deel 2. Vennootschappen.
Prof. Paul BELLEFROID : Dictionnaire français-néerlandais des Termes de droit. (3de uitgave).
Mr. A. RODENBACH : Welk is mijn Recht? Eridienstbaarheden.
Prof. Mr. Emiel VAN DIEVOET : Wat eigenaar en pachter van ons Pachtrecht behooren te weten. (2de uitgave met de medewerking van Mr. Jozef RONDOU).

VEREFFENING EN VERDEELING. — VERDEELING IN NATURA. — GOEDEREN AFHANGENDE VAN VERSCHILLENDE ONVERDEELDEHEDEN. — WIJZE VAN VERDEELING. — VERDEELBAARHEID. — MINDERJARIGE MEDEGERECHTIGDEN. — SAMENSTELLING KAVELS. — BENOEMING DESKUNDIGEN. — GETAL DESKUNDIGEN.

De verdeling in natura is de regel en hiervan mag slechts afgeweken worden indien de verkaveling niet behoorlijk kan geschieden.

Het overlijden van een van de eigenaars in het onverdeeld kan het recht niet schaden van de overlevenden om hun aandeel in het gemeene goed in natura op te eischen.

Wanneer een goed afhangt van twee of meer onverdeeldheden, van verschillende oorsprong, tusschen dezelfde personen moet men, indien de belanghebbenden zulks tot vrijwaring hunner rechten vragen, afzonderlijk en in de chronologische volgorde van het ontstaan dier onverdeeldheden, tot scheiding overgaan.

Het vraagpunt der al dan niet verdeelbaarheid moet ten aanzien van elk dier scheidingen in het bijzonder worden onderzocht.

Aan de deelgenooten welke als rechtsopvolgers van ééner der vroegere medeëigenaars optreden mag gezamenlijk één lot worden toegedeeld.

Een goed is dus verdeelbaar in natura wanneer het in zooveel kavels kan worden gesplitst als er oorspronkelijk medeëigenaars waren.

Bij verdeling van goederen, waarin minderjarige gerechtigd zijn, behoort het aan den Vrederechter alleen om, in geval van oneenigheid omtrent de samenstelling der kavels, daarover een deskundig onderzoek te bevelen.

Het staat den vrederechter vrij slechts één en kelen deskundige te benoemen.

Thienpont t/ Thienpondt

Gehoord partijen in hunne middelen en beslitselen ;

Gezien de processtukken ;

Overwegende dat de eisch strekt tot vereffening en verdeling der nalatenschap van Th. Van Cauteren, overleden te Zele, den 3 Maart 1932 en tot den voorafgaanden openbare verkoop van drie partijen land gelegen te Zele, sectie C. Nrs 364877 en 363 ;

Overwegende dat de decujus, benevens de geheelheid der twee eerst gemelde onroerende goederen, — omtrent dewelke er geene betwisting bestaat, — ook nog heeft nagelaten de onverdeelde helft in het derde perceel, waarvan de wederhelft, reeds van vroeger, aan een zijner wettige erfgenamen, den verweerder, H. Thienpondt, toebehorende ;

Overwegende dat aldus de ingestelde vordering, hoewel in haar bewoordingen beperkt tot de vereffening der nalatenschap van Theodor Van Cauteren, in werkelijkheid ook de regeling beoogt van de rechten van partijen in de onverdeelbaarheid welke tusschen den decujus en H. Thienpondt heeft bestaan ;

Overwegende dat niemand gedwongen is in onverdeeldheid te blijven ;

Overwegende dat de verdeling in natura de regel is en hiervan slechts mag afgeweken worden bijaldien de verkaveling niet behoorlijk kan geschieden ;

Overwegende dat de onverdeelbaarheid der perceelen land te Zele, Sectie C, Nrs 364 en 877 niet te betwijfelen valt en overigens ook niet wordt ontkend ;

Overwegende dat daarentegen Hippolyte Thienpondt vraagt dat hem de helft van het perceel No 363 in natura zou worden toegedeeld en slechts de wederhelft, samen met de andere goederen welke van de bewuste nalatenschap afhangen, openbaar, ten bate van derzelver boedel, zou worden verkocht ; terwijl aanleggers, van hunnen kant, de openbare verkoop van het gansche perceel No 363 vervolgen, op grond hiervan dat dit perceel zich niet leent tot eene verkaveling waarbij aan H. Thienpondt al zijne aandelen in dit goed, — zoowel diegene uit hoofde der onverdeelbaarheid welke vroeger tusschen den verweerder en den decujus bestond, als deze welke hij van zijnen vroegeren medeëigenaar heeft geërfd, — in natura zouden worden toegedeeld en dat derhalve het kwestieus perceel in zijn geheel als onverdeelbaar moet worden beschouwd ;

Overwegende dat het overlijden van een der onverdeelde medeëigenaars het recht niet kan schaden van de overlevenden om hun aandeel in het gemeene goed in natura op te eischen ;

Overwegende, derhalve, dat wanneer een goed afhangt van twee of meer onverdeeldheden, van verschillende oorsprong, tusschen dezelfde personen, men afzonderlijk en in de chronologische volgorde van het ontstaan dier onverdeeldheden, tot scheiding moet overgaan, indien de belanghebbenden, zulks tot vrijwaring hunner rechten vereischen, en het vraagpunt der al dan niet verdeelbaarheid dan ook ten aanzien van elke dier scheidingen in het bijzonder dient te worden onderzocht.

derzocht. (Vergel. Timmermans, Vente des immeubles des mineurs, Livre II, Partage, No 31 en v. bladz. 435 en v. en de aldaar in nota aangehaalde rechtspraak ; zie o.a. Hof van Beroep te Parijs, 27.3.1858, Moniteur du notariat, 12e année, N° 589, bl. 253) ;

Overwegende van den anderen kant dat zoo de deelgenooten die uit eigen hoofde in de onverdeeldheid gerechtigd zijn elk persoonlijk eenen afzonderlijken kavel mogen eischen, aan diegenen daarentegen welk maar als rechtsopvolgers van ééner der vroegere medeëigenaars optreden gezamenlijk één lot mag worden toebedeeld. (Arg. uit art. 832 B.W., zie ook Hof Nancy, 3 Februari 1897 D. P. 1898-2-489) ;

Overwegende dat wanneer dus een goed oorspronkelijk aan twee personen in onverdeeldheid toebehoorende, het voldoende is dat hetzelfde in twee kavels kunne gesplitst worden opdat er, op vraag van den overlevende, tusschen hem en de erven van den eerstgestorvene tot verdeling in natura zou moeten worden overgegaan, ook dan zelfs wanneer het lot dat aan die erven gezamenlijk zou worden toebedeeld voor geene verdere verkaveling tusschen hen meer zoude vatbaar zijn. (Dallez, Suppl. V° Succ. N° 1111 i.f.) ;

Overwegende dat, ter zake, die verdeelbaarheid in twee loten geen den minsten twijfel laat ; dat immers zonder tegenspraak wordt aangevoerd dat in feit het bewuste perceel land sedert lange jaren in twee deelen is verdeeld en door twee verschillende pachters wordt gebruikt ;

Overwegende dat waar de Rechtbank aldus in de bestanddeelen der zaak zelf gronden vindt om hare overtuiging te vestigen, het natuurlijk onnoodig is over te gaan — op voet van art. 824 B.W., 969 B. W. R. — tot de benoeming van deskundigen om het vraagpunt der verdeelbaarheid in natura op te helderen ; (Timmermans, loco cit. N° 15, bl. 425) ;

Overwegende, anderzijds, dat, vermits een minderjarige in het te verdeelen goed is gerechtigd en er diensvolgens toepassing valt der wet van 12 Juni 1816, de Rechtbank evenmin op voet van de hierboven gemelde wetsbepalingen een deskundig-onderzoek moet gelasten over de wijze waarop de verdeling moet gebeuren en waarop de kavels moeten worden samengesteld ; dat inderdaad bij verdeling, welke met inachtneming der wet van 12 Juni 1816 ten overstaan van den Vrederechter moeten geschieden, het aan dezen magistraat alleen behoort om, — in geval partijen het niet eens zijn omtrent de verkaveling door den notaris voorgesteld, — een deskundige te benoemen om de kavels samen te stellen ; dat het enkel in geval is van betwisting tusschen partijen omtrent het verslag der deskundigen dat de Rechtbank geroepen is om, op verslag van den rechter-commissaris, verder van de zaak kennis te nemen nemen. (Timmermans, op. cit. Chap. X, par. 4, N° 151 en volg.) ;

Overwegende dat hier terloops wel mag gewezen worden op het voordeel dat het volgen der aangeduide rechtspleging meebrengt, vermits het den vrederechter vrijstaat, bij eenvoudige verkavelingen zooals de onderhavige, slechts eenen enkelen deskundige te benoemen (W. 12 Juni 1816, art. 9), terwijl anders de Rechtbank, gelet op de aanwezigheid van den minderjarige, zou gehouden zijn er in alle geval drie te benoemen. (Art. 303 en 971 W. B. R.).

Om deze redenen :

De Rechtbank, op eensluidend advies van den heer Heynderickx, substituut-Procureur des Konings, alle verdere of tegenstrijdige beslitselen van de hand wijzende, beveelt dat er op vervolging van aanleggers en zoowel in afwezigheid als in tegenwoordigheid van verweerders, behoorlijk daartoe op te roepen, na inventaris, zal worden overgegaan door het ambt van Meester Schicks, notaris te Zele, ten overstaan van den heer Vrederechter van dit kanton en met inachtneming der voorschriften der wet van 12 Juni 1816, tot de vereffening en verdeling der nalatenschap van Theodor Napoleon Van Cauteren, overleden te Zele, den 3 Maart 1932 ;

Zegt dat er voorafgaandelijk zal worden overgegaan door 't ambt van zelfden notaris, ten overstaan van zelfden heer Vrederechter en met inachtneming der pleegvormen van zelfde wet van 12 Juni 1816 :

a. tot de verdeling in natura, tusschen verweerder Hippolyte Thienpondt, enerzijds, en den boedel der nalatenschap van voornoemden Theodor Van Cauteren, anderzijds, van een perceel land te Zele, Heyen, sectie C, N° 363 groot 71 aren 60 centiaren ;

b. tot de openbare verkoop, — op voet van het bij deze goedgekeurde lastenboek, — der onroerende goederen afhangende van evengemelde nalatenschap, zijnde :

1. een perceel land, te Zele, Heyen, Sectie C., N° 364, groot 1 hectaar, 7 aren, 50 centiaren ;
2. een perceel land te Zele, Meerschikant, sectie C., N° 877, groot 25 aren, 40 centiaren ;
3. de helft van hoogergemeld perceel land te Zele, Sectie C., N° 363, welke, bij de hierboven bevolen werkzaamheden van verdeling in natura, aan de bewuste nalatenschap ten deel zal vallen ;

Beveelt dat het aandeel van den minderjarige, indien het de som van honderd frank overtreft, ten consignatiekas zal gestort worden, ten ware door den familieraad desaangaande eene andere beslissing werd genomen ; Benoemt den heer Rechter Matthys als commissaris op wiens verslag de Rechtbank uitspraak zal doen over de betwistingen welke in den loop der werkzaamheden van vereffening en verdeling tusschen partijen zouden oprijzen ;

Zegt dat er geen grond is voor de benoeming van deskundigen door de Rechtbank ;

Legt de kosten, — behoudens terugvordering lastens de koopers in de mate zooals bij de verkoopvoorwaarden vastgesteld — ten laste der massa van de nalatenschap van Theodor Van Cauteren, uitgezonderd diegenen, welke meer in 't bijzonder op de voorafgaande verdeling in natura van 't perceel land te Zele, sectie C, N° 363, vallen en dan ook slechts voor de helft door den boedel der nalatenschap Van Cauteren dienen gedragen en voor de wederhelft eenen persoonlijk last van den deelgenoot Hippolyte Thienpondt zullen uitmaken ;

Die kosten op taxaat.

Verklaart het onderhavig vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg, tenzij voor wat de kosten aangaat.

HANDELSRECHTBANK TE ST NIKLAAS

14 FEBRUARI 1933.

Voorzitter : M. De Cleene.
Referendaris : M. L. Thuyssbaert.
Pleiers : Mrs Van Haelst en Seghers.

WETGEVING OP HET VERKEER. — PRIORITEIT. — VERPLICHTING VAN DEN GEBRUIKER VAN DEN HOOFDWEG. (Art. 2 K. B. van 1-6-31).

Uit art. 2 van het K. B. van 1 Juni 1931, dat aan den gebruiker van den hoofdweg den voorrang geeft op den gebruiker van een ondergeschikten weg, mag niet worden afgeleid dat de gebruiker van den hoofdweg ontslagen zou zijn van het inacht nemen van de voorschriften eener elementaire voorzichtigheid : hij moet integendeel steeds het meesterschap over zijn voertuig behouden en in staat zijn de noodige maatregelen te treffen om gebeurlijke belemmeringen, die zouden kunnen opduiken, te ontwijken.

Bruwiere t/ Thysman.

Gezien de dagvaarding van 9 Juni 1932, geregistreerd ;

Aangezien de vraag strekt ten einde gedaagde zich te hooren veroordeelen om aan den aanlegger de som van fr. 831.— te betalen, ten titel van vergoeding der schade veroorzaakt door een aanrijding, waarvan de verantwoordelijkheid gedaagde wordt toegeschreven ; dit met de gerechtelijke intresten en de proceskosten ;

Aangezien aanlegger de verantwoordelijkheid van gedaagde afleidt uit het vonnis van de politierechtbank van St Niklaas, in dato 11 December 1931, hetwelk een dubbele overtreding van de reglementen op het verkeer, ten laste van gedaagde vaststelt ;

Aangezien gedaagde, ten onrechte, de wettelijkheid van bovengemeld vonnis betwist ; dat, immers, de Rechtbank van koophandel niet bevoegd is om een oordeel te vellen nopens de wettelijkheid of onwettelijkheid van een vonnis door een andere rechtsmacht verleend ;

Aangezien, anderzijds, blijkt dat het vonnis van de politierechtbank van St Niklaas, van 11 December 1931, gezag van gewijsde heeft verkregen ;

Aangezien gezegd vonnis gegrond is op het feit dat gedaagde, enerzijds, een ondergeschikten weg verliet om een meer belangrijke baan in te slaan, zonder zich vergewist te hebben dat deze laatste weg vrij was, en, anderzijds, niet den rechterkant van den steenweg hield ;

Aangezien de Rechtbank van koophandel slechts in zooverre gebonden is door het vonnis van den politierechter, als blijkt dat de overtredingen die in gemeld vonnis, ten laste van gedaagde, worden aangevoerd, de oorzaak zijn der schade waarvoor vergoeding gevraagd wordt ;

Aangezien art. 2 van het K. B. van 1 Juni 1931, beschikt dat de gebruiker van den hoofdweg den voorrang heeft op den gebruiker van een ondergeschikten weg ;

Aangezien, echter, uit deze beschikking, ten onrechte, zou worden afgeleid, dat de gebruiker van den hoofdweg ontslagen is de voorschriften eener elementaire voorzichtigheid in acht te nemen ;

dat, integendeel, zoowel de Rechtsleer als de Rechtspraak altijd beslist hebben dat de gebruiker van een openbaren weg gehouden is zijn voertuig derwijze te besturen, dat hij steeds het meesterschap er over behoude en in staat weze de noodige maatregelen te treffen om gebeurlijke belemmeringen of hinderpalen, die zouden komen op te duiken, te ont-

wijken ; Brus. 9 April 1932, Rev. acc. trav. Mei-Juni 1932, bl. 149 ; Yper. 17 Nov. 1932, Recht. W. 1933, n° 21, kol. 378) ;

Aangezien blijkt uit de vaststellingen gedaan door den politie-commissaris en uit de getuigenis Van Steenberghen, dat aanlegger nog op een vijftigtal meter afstand van den zijweg was als hij zag dat gedaagden daaruit kwam gereden ;

dat aanlegger, diensvolgens, verplicht was te vertragen en, desnoods stil te staan ;

dat aanlegger des te voorzichtiger hoefde te wezen dat, naar hij zelf bekennt, ter hoogte van het kruispunt, een stilstaande kar den linker kant van de baan belemmerde ;

Aangezien uit wat voorgaat mag besloten worden dat aanlegger zelf, voor een derde, verantwoordelijk is voor de door hem geleden schade ;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, veroordeelt gedaagde om aan den aanlegger de som van fr. 554 te betalen met de gerechtelijke intresten ; verwijst gedaagde in 2/3 en aanlegger in 1/3 der kosten.

NOTA : Zie het in de de vonnis aangehaalde beslissing der Rechtbank van Yper. (17 November 1932. R. W. 1933, n° 21, kol. 378).

CORRECTIONEELE RECHTBANK VAN BRUGGE.

23 FEBRUARI 1933.

Voorzitter : M. Soenen.
Rechters : M.M. Verstraeten en Axters.
Pleier : Mter Antoon Samijn.

INTERNATIONAAL PRIVAATRECHT. — FRANSCHES BURGERLIJKE VEREENIGINGEN. — GEEN RECHTSPERSONLIJKHEID. — BEKWAAMHEID OM IN RECHTE OP TE TREDEN. — NIET TOEPASSELIJK IN BELGIE.

Een vereeniging van Fransche nationaliteit is, wat haar staat en bekwaamheid betreft, onderworpen aan de wetten van haar land ;

Luidens de Fransche rechtspraak, bezitten de burgerlijke vereenigingen geen rechtspersoonlijkheid doch wel een voldoende bekwaamheid om als eisclerers of verweerster in rechte op te treden. Deze rechtspraak kan de Belgische rechtbanken niet verplichten een Fransche maatschappij een betere behandeling te geven dan aan de eigen nationale maatschappijen denzelfden aard ; De Fransche maatschappijen van burgerlijk recht zijn in België niet bekwaam om in rechte op te treden.

Overwegende dat de « Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique » op rechtstreeksche dagvaarding betichte, alsook de maatschappij « Hulsterloo » als burgerlijk verantwoordelijk in den persoon van den heer J. H., heeft doen verschijnen om wegens niet toegelaten uitvoering van muziekstukken uit haar repertorium, de strafwet te zien toepassen en hen te zien veroordeelen eene schadevergoeding te betalen van 500 frank ;

dat betichte de ontvankelijkheid der vordering en het bestaan der vennootschap betwist en haar alle bekwaamheid om in rechte op te treden ontkent ;

Overwegende dat de « Société des auteurs » wier hoofdzetel gelegen is te Parijs, een vennootschap van Fransche nationaliteit is, dat zij diensvolgens voor wat staat en bekwaamheid betreft, aan, aan de wetten van haar land onderworpen is. (B. W., art. 3 par. 3).

Overwegende dat er uit de gegevens van het bundel blijkt dat de vennootschap in zake, luidens de Fransche rechtspleging, geldig werd opgericht te Parijs in het jaar 1851, voor een beperkten duur en voor het laatste op 23 Juni 1932 voor een termijn van twintig jaar verlengd ;

Overwegende dus dat de « Société des auteurs » geen handelsdoel nastreeft ;

Gezien het voorwerp harer werkzaamheden, in het algemeen de verdediging is der stoffelijke en zedelijke belangen der auteurs, componisten en uitgevers van muziekwerken of hunne rechthebbenden ;

dat zij dus een maatschappij van burgerlijk recht is, zooals zij niet andere zelf erkent in de dagvaarding ;

Overwegende dat eene maatschappij van burgerlijk recht, luidens de Fransche wetgeving, geene rechtspersoonlijkheid bezit wetgeving geven (alhoewel deze hierin van de Belgische wetgeving niet verschilt waardoor zij aan maatschappijen van burgerlijk recht eene voldoende bekwaamheid toekennen om hetzij als verweester, hetzij als eisclerers in rechte op te treden, de Belgische rechtbanken echter niet kan verplichten, eene Fransche maatschappij van burgerlijk recht, een betere behandeling te geven dan de eigen nationale maatschappijen van zelfden aard ; (Ber. Brussel 16 Dec. 1911, Pas. 1912, II 208, in zake « Société des auteurs et compositeurs dramatiques ») ;

Overwegende dat er uit deze beschouwingen volgt dat de « Société des auteurs » niet de noodige bekwaamheid heeft om in rechte

op te treden, zoodat eene vordering in haren naam ingediend, niet ontvankelijk is ;

Om deze redenen :

en gezien artikel 194 van het wetboek van rechtspleging in strafzaken, welke door den heer voorzitter aangeduid is geworden :

De rechtbank, bij toepassing van bovenbepaalde wetsbepalingen alle andere besluiten afwijzende, verklaart de vordering niet ontvankelijk en veroordeelt de vervolgd partij tot de kosten waarin begrepen deze der openbare partij begroot op 15,75 fr.

WERKRECHTERSRAAD VAN BEROEP VAN DE PROVINCIE ANTWERPEN EN LIMBURG (Kamer voor Bedienden)

6 MAART 1933.

Voorzitter : M. Van Oekel.
Pl. : Mter De Vis t/Borginon en Van Dieren.

OVER DE « VERWORVEN RECHTEN » VAN OUDE STAATSBEDIENDEN VAN SPOORWEGEN TEGENOVER DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN, DIE ONDER HET VROEGER STAATSBEDRIEF SLAAGDEN IN EEN DOOR DEN STAAT UITGESCHREVEN EXAMEN TOT AANWIJZEN VAN KANDIDATEN TOT PLAATSEN VAN ORDE-KLERK BIJ DE SPOORWEGEN.

Het slagen in dergelijke wedstrijden en het nuttig gerangschikt worden na dien wedstrijd, heeft geen « verworven recht » tot het onvoorwaardelijk benoemd worden als orde-klerk doen ontstaan, in hoofde van den geslaagden kandidaat : het Beheer van Spoorwegen, en dus na hem, de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, heeft zich door de reglementaire voorwaarden onder dewelke den wedstrijd is uitgeschreven geworden, de soevereine beoordeeling voorbehouden over de noodwendigheden van den dienst die het open verklaren en begeven van bedoelde plaatsen al dan niet doen noodig blijken.

Nat. Mij van Belg. Spoorw. t/ Schmidt.

Gezien.....

Aangezien de inleidende dagvaarding d.d. 30 Mei 1931 er toe strekt : verweerster, thans beroepster te doen veroordeelen binnen de maand na het uit te spreken vonnis ; den aanlegger te benoemen tot het ambt van orde-klerk met al de rechten en voordeelen daaraan verbonden sedert 30 Juni 1926, en haar te veroordeelen om den oorspronkelijken aanlegger te betalen de som van 4925 fr. voor verlies van wedde door zijne niet-benoeming door hem geleden van 30 Juli 1926 tot einde Maart 1931 : en bij niet inwilligen binnen de bij het vonnis vast te stellen termijn, dezer vordering, haar te doen veroordeelen tot het betalen eener schadevergoeding van 40.000 fr.

Aangezien deze vordering wordt gesteund op de beweegreden, dat de oorspronkelijke aanlegger in 1925, deel nam aan een door het Staatsbestuur van Spoorwegen uitgeschreven examen voor de bediening van orde-klerk ; in dat examen slaagde en den 32ste werd gerangschikt tusschen de geslaagde kandidaten en dat hij daardoor een verkregen recht verwierf, zoowel als door een beweerd van ouds en algemeen bestaande en gevestigde traditie, tot orde-klerk benoemd te worden binnen den gemiddelden termijn van 1 jaar na voormeld examen, en dat in krenking van, en in overtreding met dit recht, hij tot heden als dusdanig niet is benoemd geworden door de Nationale Maatschappij van Spoorwegen, die sedertdien in de plaats is getreden van het Staatsbeheer van Spoorwegen.

Aangezien het vonnis a quo van den Werkrechtensraad van Mechelen d.d. 6 October 1931 de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, heeft veroordeeld om aan den aanlegger te betalen de gevorderde som van 4925 fr., bij aldien zij hem binnen de 15 dagen van het vonnis niet als orde-klerk zou benoemen, en dat den eisch tot schadevergoeding van 40.000 fr. hic et nunc als onontvankelijk heeft afgewezen, de vordering beschouwende als eene « actio ad futurum ».

Aangezien de beroepster bij geregistreerde besluiten, geboekt te Brussel o.a. 27 Juli 1932,.....

besluit tot de hervorming van voormeld vonnis ; tot de onbevoegdheid van de Werkrechtensraden om over de vordering uitspraak te doen, en subsidiairlijk ten gronde tot de afwijzing van den eisch van den oorspronkelijken aanlegger thans beroepene met veroordeeling van dezen laatste tot de kosten.

Dat de beroepene zijnerzijds besluit tot de bekrachtiging van het bestreden vonnis, in zoverre het het recht op benoeming van den beroepene tot orde-klerk heeft erkend, en de beroepster heeft veroordeeld tot het betalen van 4925 fr. schadevergoeding door hem geleden ten gevolge van zijne niet-benoeming tot Maart 1931, en besluit tot de hervorming van hetzelfde vonnis waar het zijnen eisch tot betalen van 40.000 fr. schadevergoeding voor de toekomst, als niet ontvankelijk heeft afgewezen, en tot de toekenning van deze vordering met veroordeeling van de beroepster tot de kosten.

I. IN FEITE :

Uit de wederzijdsche en tegensprekelijk verstrekte inlichtingen der partijen, en uit de door hen voorgelegde bescheiden, blijkt dat de beroepene, aangestelde bij de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, toen ter tijd bij het Staatsbestuur van Spoorwegen, in 1925, deel nam aan den bijzonderen wedstrijd voor de bediening van orde-klerk, door het Ministerie van Spoorwegen uitgeschreven bij bijzonder bevel N° 97 E, d.d. 1 Juli 1925, in aanwijzing van 58 Vlaamsche kandidaten, en geregistreerd exemplaar voorgelegd, voor de 58 Fransche kandidaten voor het Beheer van Spoorwegen.

Dat beroepene in dit examen slaagde en de 38ste werd gerangschikt tusschen de aangewezen Vlaamsche kandidaten.

Dat eindelijk hij tot op heden nog niet zijne benoeming tot orde-klerk bij het Beheer van Spoorwegen heeft verkregen, en dat de sommen waarvan hij veroordeeling ten laste van de Nationale Maatschappij van Spoorwegen vordert, naar aanleggers bewering en beraming, de schade van allen aard vertegenwoordigt, die hij bij het niet verkrijgen van het ambt van orde-klerk waarop hij sedert 1926 beweert recht te hebben, ondergaat, of in de toekomst zal ondergaan aan verlies van wedden, pensioenen, enz....

II. IN RECHTE :

1° Betreffende de bevoegdheid :

Aangezien het geding gaat tusschen den beroepene, beambte aan de Nationale Maatschappij van Spoorwegen, enerzijds, en deze maatschappij anderzijds.

Aangezien de inrichtingswet op de Werkrechtensraden van 1926 in hare artikels 1 en 2 bepaalt dat aan de bevoegdheid van de Werkrechtensraden worden onderworpen alle geschillen rijzende tusschen werkgevers en werknemers betreffende het werk, en dat als werknemers worden beschouwd in den zin dezer wet, alle personen en ondernemingen die gebruikelijk een of meer werklieden of bedienden bezigen in de uitoefening van hun beroep of bedrijf, bij uitsluiting alleen van de landbouw en boschondernemingen.

Aangezien de Nationale Maatschappij van Spoorwegen, opgericht bij wet van 23 Juli 1926, is gesticht geworden als zijnde eene volledig zelfstandige en sterkstaande nijverheids-onderneming, naar de woorden van den verslaggever dezer wet, volksvertegenwoordiger heer Brusselmans, en den toenmaligen Minister van Spoorwegen, heer Anseele : « une création d'un organisme industriel, fort et indépendant ». (Kamer van volksvertegenwoordigers, zitting van 16 Juli 1926, blz. 2293).

Dat deze zelfstandige nijverheids-onderneming, gelijk welkdanige andere privaate onderneming, dus als onderworpen aan de bevoegdheid van de Werkrechtensraden moet beschouwd worden, wanneer het gaat om betwistingen tusschen haar en de door haar te werk gestelde werknemers.

Dat de omstandigheid dat de Belgische Spoorwegen vroeger onder Staatsbeheer zijn uitgebaat en gedreven geworden, niets veranderd aan de betrekkingen, den aard en het karakter der thans in privaate rechtelijk verhoudingen tegenover elkander staande werkgeefster en werknemer, die tegen elkander het tegenwoordig geding voeren.

Dat terecht de Werkrechtensraad van Mechelen, zetelende in eersten aanleg, zich dus bevoegd heeft verklaard om over het geding te vonnissen.

2° Betreffende den grond :

Aangezien de oorspronkelijke aanlegger zich beroept, en zijne vordering uitsluitend steunt op een beweerd « verworven recht » om tot orde-klerk benoemd te worden in gevolge het door hem ondergane examen onder het beheer van het bijzonder bevel van 1 Juli 1925 N° 97 E en ingevolge eene van ouds en algemeen gevolgde traditie in het Beheer van Spoorwegen bestaande, dat hem zulk recht zou toekennen ; dat bij het uitvaardigen der wet van 23 Juli 1926 de Nationale Maatschappij van Spoorwegen tot stand brengende, uitdrukkelijk is verstaan geworden dat al de verworven rechten ten voordeele van de vroegere staatsbeambten en staatswerklieden van het Ministerie van Spoorwegen bestaande, door de nieuw op te richten maatschappij moesten geëerbiedigd worden en al de voordeelen aan gezegde gewezen staatsbeambten en staatswerklieden bewaard blijven.

Aangezien inderdaad uit de voorbereidende werken tot gezegde wet, nl. uit de eensluidende verklaringen van volksvertegenwoordiger De Bruyn (Kamer van volksvertegenwoordigers van 6-7-1926, blz. 2230) volksvertegenwoordiger Van Isacker (ibidem 2281), en den toenmaligen Minister van Spoorwegen, heer Anseele (ibidem 2293) blijkt dat al de verworven rechten en voordeelen aan de gewezen staatswerklieden en staatsbedienden, door de Nationale Maatschappij van Spoorwegen dienende verzekerd en behouden te blijven, en dat dus dient onderzocht en uitgemaakt, of de door den oorspronkelijken aanlegger in zijne inleidende dagvaarding opgevorderde rechten, hem als zulk « verworven recht » kunnen toegekend worden.

Aangezien de beroepster hieromtrent tevergeefs aanvoert, dat alleen de bij artikel 13 der wet van 23 Juli 1926, ingestelde paritaire commissie, macht en bevoegdheid zou hebben om dit uit te maken, omdat zij door gezegd artikel is belast geworden met het opmaken van het rechtsstatuut van het personeel, dat inderdaad het recht waarop de oorspronkelijke aanlegger zich beroept en zijne vordering beweert te steunen, indien het bestaat, bestond vóór het tot stand brengen dezer paritaire commissie, en de aan deze laatste toevertrouwde zending, betreffende het rechtsstatuut van het personeel wel de verhoudingen voor de toekomst kon regelen, maar niet met terugwerkende kracht iets veranderen aan wat als dusdanig voor dien was tot stand gekomen en bestond.

Aangezien diensvolgens het aan de rechtsmacht behoort over de beweerd verworven rechten van den beroepene te oordeelen en recht te spreken.

Aangezien de beroepene van een « recht » en « verworven recht » in zijn voordeel tot het benoemd worden tot orde-klerk of bij gebreke daarvan tot schadevergoeding, slechts kan gewagen in zoverre zulk recht in zijnen hoede is ontstaan en bestaan heeft tegenover het vroeger Staatsbeheer van Spoorwegen.

Dat hij dit trouwens erkent met zich te beroepen op wat hij noemt het behoud van een door hem door zijn examen van September 1925 « verworven recht » zegge dus onder het toen alleen nog bestaande Staatsbeheer van Spoorwegen.

Aangezien te dien aanzien de beroepster tevergeefs beweert den eisch van den oorspronkelijken aanlegger te ontzenuwen door de bewering, dat, de betrekkingen tusschen Staat en Staatspersoneel aan eedaflegging onderworpen, uit ter aard zelf geen ontstaan konden geven aan een civiel rechtelijk recht op benoeming ten voordeele van den beroepene ; dat inderdaad indien wel kan beweerd worden, dat zonder onwettige inmenging in de bevoegdheid van de bestuurlijke macht, de rechterlijke macht deze niet kan dwingen tot het benoemen, of ze vervangen in het benoemen van ambtenaren, het toch onbetwistbaar is dat het Staatsbestuur in zijne betrekkingen met zijne onderhoorigen, daden kan stellen en verplichtingen aangaan die tot privaate-rechtelijke rechten van wege deze laatste, aanleiding en ontstaan geven, (als b.v. recht op loon of wedde na het vervullen van de door hen aangegane verplichtingen) en dat de bewering van den oorspronkelijken aanlegger juist daarin bestaat dat door het vroeger Staatsbeheer van Spoorwegen tegenover hem zulke daden zijn gesteld geworden die tot wezenlijk civiel-rechtelijke rechten in zijnen hoofde, en tot civiel-rechtelijke verplichtingen van het Staatsbestuur aanleiding hebben gegeven ; en dat dat het dus ontegensprekelijk in de grondwettelijke bevoegdheid van de Rechterbanken valt, over betwistingen betreffende dusdanig opgeëschte civiel rechtelijke rechten uitspraak te doen.

Aangezien de gegrondheid van de vordering van den oorspronkelijken aanlegger, uitsluitend afhangt van de vraag, of het Staatsbestuur door het uitschrijven van het vergelijkend examen tot het aanwijzen van kandidaten tot de plaats van orde-klerk in 1925, bij bijzonder bevel 97 E en het als dien prijskamp geslaagd rangschikken van beroepene als 38sten kandidaat, tegenover hem de verbintenis tot benoemen van orde-klerk heeft aangegaan, met de civiel rechtelijke gevolgen die aan het niet naleven dier verbintenis zouden verbonden zijn.

Aangezien zulks enkel kan volgehouden worden onder de onontbeerlijke voorwaarde, dat dit uitschrijven van examen, en als geslaagd rangschikken onvoorwaardelijk en in elk geval de benoeming tot orde-klerk moest meebrengen, voor de 58 eerst geklasseerde Vlaamsche en de 58 eerst geklasseerde Fransche kandidaten, in eenen daarvoor normaal aangeduiden termijn.

Maar aangezien dit uitschrijven van examen en dit rangschikken der daarin geslaagde kandidaten, noch deze betekenissen noch deze draagwijdte hebben : dat het beheer van Spoorwegen met jaarlijksch, zooals in 1925, eenen wedstrijd uit te schrijven voor de bediening van orde-klerk voor de aanwijzing van een bepaald aantal kandidaten, bij het vaststellen van dit aantal plaatsen enkel bedoelt eene beraming of voorziening van het aantal plaatsen dat in de naaste toekomst vermoed wordt te zullen moeten begeven worden, en alleen bij voorbaat, schikkingen dienovereenkomstig te treffen, om niet op het oogenblik zelf dat de noodwendigheden van elke benoeming zich zal voordoen, zich verplicht te zien telkens een examen uit te schrijven voor de aanwijzing van de daarvoor in aanmerking komende kandidaten, en dat de eenige verbintenis die het Beheer daardoor kan aanzien worden te hebben aangegaan, degene is, van, naargelang er plaatsen van orde-klerk zullen begeven worden, daardoor te laten in aanmerking komen, in de volgorde hunner rangschikking, de kandidaten die bij dezen wedstrijd zijn aangewezen geworden ; maar dat daardoor het Beheer niet als gebonden kan beschouwd worden, tot het in elk geval van orde-klerken, of van een bepaald aantal orde-klerken, en in eenen bepaalden tijd, welke ook de noodwendigheden van de uitbating en van den dienst zouden kunnen blijken.

Aangezien deze uitleg en opvatting zich des te duidelijker opdringt, dat het meer vermelde bijzonder bevel van 1 Juli 1925, 97 E in zijn artikel 2 uitdrukkelijk bepaalt, dat de wedstrijd wordt ingericht onder voorwaarden bepaald bij Ministerieel besluit van 15 November 1923, bijzonder bevel 145 E, en dat het strekt tot « de aanwijzing van 58 Vlaamsche kandidaten, orde-klerk onder die voorwaarden ». Dat artikel 13 van bedoeld K. B. van 15 November 1923 betreffende de aldus aangewezen kandidaten, bepaald dat « naarmate de dienst het vergt, zij tot orde-klerk op proeftijd worden benoemd, en na 1 jaar onbepaalde dienst voor goed als orde-klerk benoemd, in zoverre echter in het kader plaatsen te begeven zijn ». (Artikelen 14 van zelfde K. B. van 15 November 1923).

Aangezien daaruit blijkt dat het Beheer, zich het oordeel uitdrukkelijk heeft voorbenouden over de noodwendigheden van den dienst, tot het open verklaren en begeven van elke plaats van orde-klerk.

Aangezien diensvolgens beroepene, enkel en alleen van krenking van zijn recht op benoeming, met de daaraan verbonden voordeelen zou kunnen gewagen, in geval hij beweert en bewijst dat sedert zijn slagen en nuttig geklasseerd worden door den wedstrijd van 1925, en door het Beheer van Spoorwegen voor de noodwendigheden van den dienst, noodig zijn geoordeeld geworden en werkelijk zij begeven geworden, een aantal bedieningen van orde-klerk, dat in de rangschikking door gezegden wedstrijd door hem vrekregen, zijne beurt zou zijn bereikt geworden en voorbijgegaan.

Maar aangezien de beroepene zulks niet bewijst noch beweert, maar enkel aanvoert dat door het Beheer van de Nationale Maatschappij van Spoorwegen, het aantal vroeger bestaande bedieningen van orde-klerk, niet alleen niet meer is aangevuld en bijgehouden geworden, maar op gevoelige wijze is verminderd geworden, en klaarblijkelijk er naar wordt gestreefd, om door maatregelen van diensthervorming die bediening zelf uit te schakelen en te doen verdwijnen.

Aangezien de Nationale Maatschappij van Spoorwegen deze beperking van het aantal bedieningen van orde-klerk en de bedoeling om geldelijk tot de afschaffing daarvan te komen, niet betwist, maar beweert en steeds beweerd heeft, aldus te handelen uit wel begrepen noodwendigheid van de uitbating van den dienst en dat trouwens de beroepene niet beweert dat aldus uit loutere kwaadwilligheid of willekeur zou gehandeld worden, met de bedoeling om hem persoonlijk den toegang tot de plaats van orde-klerk te ontfangen.

Aangezien bij toepassing van de hierboven herinnerde bepalingen van artikels 13 en 14 van het K. B. van 15 November 1923, het vroegere Staatsbeheer van Spoorwegen, ontegensprekelijk ook aldus zich het recht van soevereine beoordeeling over de noodwendigheden van den dienst had verbonden, en dus evenals thans de Nationale Maatschappij van Spoorwegen het doet, om reden van dienstnoodwendigheid, soevereinnijk kon besluiten tot het al of niet open verklaren en begeven van nieuwe plaatsen van orde-klerk.

Aangezien de Nationale Maatschappij van Spoorwegen dus geen enkel « verworven recht » van den beroepene heeft gekrenkt, met hem niet te benoemen tot orde-klerk, en dit diensvolgens de vordering van den oorspronkelijken aanlegger, als gegrond voorkomt.

Om deze redenen :

De Werkrechtensraad van Beroep, Kamer voor Bedienden, alle verdere en tegenstrijdige besluiten verwerpende, verklaart het beroep, zoowel het rechtstreeksch als het tusschenberoep, regelmatig in den vorm en ontvankelijk, en recht doende over het rechtstreeksch beroep, verklaart het gegrond, doet het eerste vonnis a quo van den Werkrechtensraad van Mechelen te niet, en hetzelfde hervormende en doende wat de eerste rechter hadde moeten doen, verklaart de vordering ongegrond ; verklaart het tusschenberoep ongegrond, en veroordeelt beroepene tot de kosten.

Mededeelingen

BIJZONDERE PROEF VAN BEROEPSBEKWAAMHEID VOOR AANVRAGERS VAN RECHTERLIJKE EN NOTARIEELE AMBTEN IN HET VLAAMSCH GEDEELTE DES LANDS. (WET VAN 10 APRIL 1890 EN KONINKLIJK BESLUIT VAN 1 MEI 1896). — ZITTING VAN APRIL 1933.

De zitting der jury zal geopend worden op Dinsdag 4 April aanstaande.

De aanvragen tot inschrijving moeten worden ontvangen, van 8 tot en met 20 Maart, bij aangeteekenden brief, gezonden aan den heer Minister van Justitie. Zij moeten vermelden naam en voornamen der recipiendi, hunne geboorte- en woonplaats, alsmede de door hen verkregen diploma's.

Rb. MAASTRICHT, 7 APRIL 1932.

Voorzitter : Dr. G. M. J. Bonhomme.
Rechters : Drs. A. E. W. Hustinx,
F. J. W. M. de Nèree tot Babberich.

WANPRAESTATIE HUURDER.

De huurder die 10 dagen vóór het eindigen der huurovereenkomst het winkelhuis (slagerij) sluit en dien dag eene nieuwe zaak eveneens een slagerij, in de onmiddellijke nabijheid opent, is in zijne verplichting, het gehuurde huis overeenkomstig de bestemming te gebruiken, te kort geschoten en tot schadevergoeding gehouden, indien de verhuurder diensgevolge schade mocht hebben geleden.

K. H. Pyls te Heerlen, eischer in conventie, verweerder in reconventie, proc. Mr. J. Klijnen.

J. Hellebrekers, te Heerlen, gedaagde in conventie, eischer in reconventie, proc. Mr. F. Tripels.

De Rechtbank enz. :

In rechte :

In conventie en in reconventie enz. :

Overwegende enz. :

O. dat Hellebrekers verder stelt, dat Pyls het winkelhuis op 21 Mei 1931 heeft ontruimd en niet meer voor het publiek toegankelijk gesteld, terwijl hij op 20 M. verder eene nieuwe eigen zaak — slagerij — heeft geopend en daardoor de klandisie aan het huis van Hellebrekers heeft onttrokken, enz. ;

O. dat Pyls heeft erkend, het winkelhuis op 21 Mei 1931 te hebben verlaten, en niet heeft weersproken dien dag eene slagerij in de onmiddellijke nabijheid te hebben geopend, doch Pyls zich daartoe bevoegd achtte, omdat geen enkele bepaling van het huurkontraat zich daartegen verzet, van hem moeilijk verlangd kan worden eerst op den laatsten dag het huis te verlaten en eerst dan zijne nieuwe woning te betrekken en Pyls bovendien na het verlaten van dit huis hetzelfde in orde moest laten brengen, hetgeen eveneens niet gevoegelijk op den laatsten dag kon geschieden ontkennende hij, dat hij zoodoende de klandisie aan het huis van Hellebrekers heeft onttrokken en eveneens dat deze daardoor schade heeft geleden ;

O. hieromtrent, dat volgens gemeld huurkontraat en overigens ook volgens de Wet op Pyls de verplichting rustte het gehuurde huis overeenkomstig de bestemming — dit is als slagerij — te gebruiken en Pyls in deze verplichting is te kort geschoten door op 21 Mei 1931, derhalve 10 dagen vóór het eindigen der overeengekomen huur, — onder welke bovendien de Pinksterdagen vielen — dit winkelhuis te sluiten en dien dag eene nieuwe zaak, eveneens slagerij, in de onmiddellijke nabijheid te openen, en zulks hem tot schadevergoeding verplicht, indien zou komen vast te staan — hetgeen Pyls ontkent — dat Hellebrekers diensgevolge schade heeft geleden zoodat Hellebrekers ook tot dit door hem aangeboden bewijs door getuigen moet worden toegelaten ;

O. dat hieraan niet afdoet, hetgeen Pyls ter rechtvaardiging dezer overplaatsing der zaak op 21 Mei 1931 stelt, omdat vooreerst niet valt in te zien, waarom voor het in orde laten brengen van dit huis, hetgeen Hellebrekers overigens ontkent — het sluiten daarvan noodzakelijk werd en Pyls zich voorts niet in de onmogelijkheid behoefde te stellen dit huis volgens de bestemming te blijven gebruiken door eene nieuwe zaak te openen, enz.

WEEKBLAD VAN HET RECHT
N° 12539.

Ingezonden Bijdragen

De Noodkreet aan de Balie

Ten allen kante wordt er gerept en geschreven over de crisis en ..., niet het minst over de crisis in de advocatenwereld.

Rechtskundige tijdschriften bevatten ernstige hoofdartikelen en waarbij, ten slotte bestaat er dan toch aanleiding tot verontrusting en wantrouwen.

In beide landstalen wordt een onrustwekkende kreet geslaakt, die afschrikkend werkt voor de ouderen en een onheilzamen invloed uitoefent op de jongeren. Is het dan werkelijk zóó slecht gesteld met onze juristen die in de uitoefening van hun beroep de éénige bron van inkomen trachten te vinden? Kom, gaan we even dien hachelijken toestand eens van dichtbij na en, al ras zullen we tot de vaste conclusie komen dat : lijk alle aardsche ellenden, ook deze tijdelijke tegenspoed een weinig overdreven mag heeten.

Niemand onder ons betwijfelt het feit dat de huidige crisis uit ter aard algemeen, ja, bijna internationaal is. Alle takken van bedrijvig-

heid zijn aangetast, financieel is iedereen getroffen : de groothandelaars lijk de winkelier, de boer lijk de advocaat. Allen, in meerdere of mindere mate.

Maar het zou er bij ons bijzonder om gaan de overbevolking of, liefst de overstroming onzer balies in te dammen en te remmen. Ieder van ons weet, en heeft het trouwens persoonlijk ondervonden, dat het immer een traditie, bijna als een manie is geweest, de toekomstige hoogeschoolstudenten steeds met het argument der al te talrijke vrije beroepen af te schrikken. Dit was immers reeds het geval toen onze vóórvaderen de rechten gingen studeeren : en het zal altijd zóó voort gaan.

Veronderstellen we echter dat het nu overal volgepropt zit met docters in de rechten, en onze rechtbanken overladen zijn, dan is dit, mijns inziens, nog geen reden van ontmoediging of terugwijking voor onze jongeren. Nooteeren we vooreerst dat er een groot aantal juristen zijn die, ééns het eindexamen achter den rug, den behaalden eeretitel hun gansch verder leven als een mooi pronkstuk zullen beschouwen en het daarbij zullen laten. Van practiqueeren natuurlijk geen spraak. Zulke lui hebben het doorgaans ook niet noodig, daar het meestal edele families betreft, die hun nobelen telg uit louter tijdverdrijf aan de studie hebben gezet.

Hebben we dan tusschen de zóógezegde practiqueerende advocaten, een groote helft, ik zei bijna : een meerderheid, die een heel passief leven leiden.

Komen er zaken, 't is hun wel.

Komen er geen zaken, 't is hun eveneens wel of zelfs beter. En 't is dan natuurlijk juist dit slag juristen, die bij pijp en pint, om het luidst roepen dat het waarachtig slechte tijd is en dat het in onze twintigste eeuw voor goed gedaan is met het advocaatschap.

Komt dan eindelijk een derde slag aan de beurt, de overblijvers : de actieve categorie, de democratische jongeren, vast overtuigd, niet-tegenstaande den benarden tijd, in hun persoonlijk levensonderhoud en dit der hinnen te voorzien. Opvallend is het, dat het meestal dit energieke soort juristen is, hetwelk de doelmatigste resultaten bereikt. Talrijke voorbeelden liggen zóó maar even voor het grijpen. Stellig, desillusies worden er opgelopen : welk debuit vloeit overigens van een leien dakje ; maar, toch hebben wij immer bestatigd, dat ten slotte de ieverige werkzaamheid der bekwaame juristen zegepraalt, voor dewelke vroeg of laat, maar zeker ééns een ruim en vruchtbaar arbeidsterrein in 't verschiet ligt. Met persoonlijk initiatief, vóórroepgesteld natuurlijk een sterke onderlegdheid, mag naar mijn bescheiden meening, de jonge jurist wel met éénnig optimisme de toekomst te gemoet stappen. Het is vóóral de werkzucht, met als onderpand de zedelijke levensreserven, welke, helaas, den meesten ontbreekt en, nochtans zóó luisterrijk het « decorum » onzer vrije beroepen, met hunne strenge verantwoordelijkheid, uitmaakt, en waarop onze ouderen zóó pret gingen. Ik spreek zelfs puur rechterlijk en rep nog niet eens over de andere vakken der sociale en economische bedrijvigheid, tot welker prestatie, een doctoraat in de rechten wel eens leiden kan. Ze zijn immers niet rar diegenen onder ons, die een schitterende loopbaan in administratie en magistratuur maken. Hoevelen zitten niet vastgeankerd in het bankwezen, de politieke hiërarchie en zoovele, andere takken van het maatschappelijk leven, te lang om op te sommen. Neen, mijns inziens, zonder daarom aan fanatiek optisme te doen, is het toch zóó slecht niet gesteld, dat de kalme gemoederen onzer debuterende, ievervolle jonge juristen, moeten geschokt worden. Laat hun nog een korte poeze hunne gouden en opwekkende idealen want, met het noodige initiatief, gepaard met van zelfs bijkomende en niet te onderschatten relaties, is er voor hen die willen en aan de vereischte voorwaarden voldoen, nog wel iets weggelegd in de rechterlijke loopbaan.

Eug. BUYSSE,
Doctorandus in de rechten.

«Juristen-nood» in het Buitenland

Betreffende de toename van het getal der juristen in Duitschland, verscheen een zeer interessante statistiek. Deze statistiek geeft het aantal « Referendaren » aan achtereenvolgens op 1 Januari 1931, 1932 en 1933.

De « Referendar » is ongeveer de Franche licencié en droit. Het is de titel van hem die, na het einde van zijne theoretische studies, de door de wet voorziene praktische proeftijd ingaat.

De Deutsche Juristen Zeitung (1 Maart 1933, kol. 347) maakt bij deze statistiek de volgende bemerkingen, die wij hier vetalen als documentatie bij de artikels van Prof. Collin en van M. Buysse :

« De toename van de studeerende of zich in het voorbereidende stadium bevindende universitaires is sinds lang als een moeilijk probleem beschouwd geworden. De statistiek betreffende de « Referendaren » brengt deze zorgen weer frisch in het geheugen. In drie jaar van 1 Januari 1930 tot 1 Januari 1933, is het

getal der « Referendaren » in Pruisen met niet minder dan 43 % gestegen. Weliswaar stijgt de kurve elk jaar minder stijl. Van 18 % in 1930 op 13 % in 1931 en 8 1/2 % in 1932. Daarentegen zijn echter ook alle beroepen intusschentijd steeds meer overvuld geworden. De toename is in de verscheidene districten zeer verschillend. In haar geheel genomen blijft ze zeer dreigend. Hiermede moet men in verband brengen de strekking in den advocatenstand om het numerus clausus in te voeren. Welke houding men ook aanneme tegenover dit probleem, het is buiten twiifel dat, ingevolge de onmogelijkheid om in staats- of privaatrechtsbetrekkingen een eenigszins toerijkende broodwinning te vinden, het grootste gedeelte van deze « Referendaren » naar de advocatenstand toetreden zal. Daarbij is het heden reeds een onbetwistbaar feit dat de advocatenstand overbezet is ».

Ziehier de totalen voor gansch Pruisen, zoodat de officieele statistiek ze opgeeft : 1931 : 8205 — 1932 : 9278 — 1933 : 10065.

H. J.

Bestuurlijke rechtspraak

ECAUSSINNES-d'ENGHIEN. — COMMISSIE VAN OPENBAREN ONDERSTAND. — HUISHOUDELIJK REGLEMENT VOOR HET GODSHUIS VOOR OUDE LIEDEN ALDAAR. — NIETIGVERKLARING.

Een huishoudelijk reglement van een godshuis voor ouderlingen waarin wordt vastgesteld dat de kostgangers bij hunne opname aldaar eene verklaring moeten onderteekenen, meldende de wijze van begrafenis, kan aaneiding geven tot krenking, zoodat van de persoonlijke vrijheid als van de gewentvrijheid van den ouderling, en is dan ook onwettig.

Gezien het besluit d.d. 7 Juni 1932, waarbij de commissie van openbaren onderstand te Ecaussinnes-d'Enghien voor het godshuis voor oude lieden, aldaar, een huishoudelijk reglement vaststelt, waarin inzonderheid de volgende bepalingen zijn vervat :

Art. 3. De oude man, die bij zijn overlijden zijn godsdienst wenscht te doen eerbiedigen, is er toe gehouden aan het secretariaat der commissie te bekwaamere tijd een overeenkomst over te leggen, op gezegd papier opgemaakt, door hem of door twee getuigen onderteekend, waarin zijn wil wordt uitgedrukt en zijn wijze van begrafenis aangeduid.

Art. 4. Wanneer de zuster overste van het godshuis door den geneesheer wordt verwittigd of er zich rekenschap van geeft dat een verpleegde op het punt is te sterven, deelt zij dit mede aan den secretaris, die haar eventueel zal kennis geven van den wil, dien de stervende heeft te kennen gegeven door de overeenkomst, welke hij aan den secretaris heeft overgelegd.

Bij ontstentenis van overeenkomst, wordt de wijze van begrafenis, godsdienstig of niet, door den oudsten van de kinderen of bij ontstentenis van dezen persoon, door den naasten bloedverwant aangeduid.

Gezien het besluit d.d. 4 Juli 1932, waarbij de gemeenteraad van Ecaussinnes-d'Enghien bedoeld reglement goedkeuring hecht ;

Gezien het besluit d.d. 18 Juli 1932 van den heer gouverneur der provincie Henegouw, waarbij de tenuitvoerlegging van bedoelde besluiten wordt geschorst, alsmede het besluit d.d. 5 Augustus 1932 van de bestendige deputatie van den provincieraad van Henegouw, waarbij deze schorsing wordt gehandhaaid ;

Aangezien de gronden van de schorsing den 25 Augustus 1932 aan de commissie van openbaren onderstand te Ecaussinnes-d'Enghien werden medegedeeld ;

Aangezien er gevaar bestaat dat deze al te beperkende maatregelen, voorzien bij de hooger vermelde artikelen 3 en 4, in sommige onderstellingen aan het recht van de zieken om het bezoek te ontvangen van de bedienaars van den eeredienst tot welken zij behoren, alle werkelijkheid zouden ontnemen ;

Aangezien diensvolgens de hooger bedoelde bepalingen eventueel inbreuk kunnen maken op de persoonlijke vrijheid en de gewentvrijheid, welke door de Grondwet gewaarborgd zijn ; dat men op dat gebied niet waakzaam genoeg kan zijn om in een breeden geest van verdraagzaamheid den volstrekten eerbied van de meest heilige rechten te verzekeren ;

Gelet op de artikelen 86 en 87 van de gemeentewet ;

Op voorstel van onzen Minister van Justicie, Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Eenig artikel. Hooger gemeld raadsbesluit d.d. 4 Juli 1932, van den gemeenteraad van Ecaussinnes-d'Enghien, waarbij het reglement, aangenomen bij besluit d.d. 7 Juni 1932, van de commissie van openbaren onderstand aldaar, wordt goedgekeurd, is nietig verklaard.

Van deze nietigverklaring moet in het register voor raadsbesluiten van den gemeenteraad van Ecaussinnes-d'Enghien, op den kant van het nietigverklaard besluit meiding worden gemaakt.

Onze Minister van Justicie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 28 September 1932. (Staatsblad van 17 November 1932).

NOTA. — Bovenstaande beslissing wijst er op dat de openbare besturen niet gerechtigd

zijn de godsdienstige opvattingen van verpleegden onveranderlijk vast te leggen volgens eene verklaring door den belanghebbende te doen bij zijne opname in een gesticht. — Eenieder bezit en houdt het recht van gedachte te veranderen en het zou dus werkelijk eene krenking der gewetensvrijheid daargestellen zoo men de verpleegden in een gesticht of godshuis de hulp van een bedienaar van een eeredienst zou weigeren op grond eener verklaring door de belanghebbende voorheen gedaan. .

I. V.

Wetgeving

WETSVOORSTEL

WAARBIJ HET GENOT VAN DE WET OP HET HERSTEL DER SCHADE WEGENS ARBEIDSONGEVALLEN, WORDT UITGEBREID TOT DE DIENSTBODEN, HUIS- EN LOONBEDIENDEN

TOELICHTING

Mevrouw, Mijne Heeren,

De wet op het herstel der schade wegens arbeidsongevallen is toepasselijk op de ongevallen aan de werkliden van private of openbare ondernemingen overkomen, tijdens of wegens het uitvoeren van het bij de wet van 10 Maart 1900 beheerscht arbeidscontract.

In haar eerste artikel, stelt de wet met de werkliden gelijk, de leergasten, zelfs als zij geen loon ontvangen, alsmede de aan de wet van 7 Augustus 1922 op het arbeidscontract onderworpen bedienden, en de hoeveknachts en -meiden, zelfs wanneer hun arbeidscontract niet door de wet van 10 Maart 1900 wordt beheerscht.

De wet houdt zich niet bezig met de dienstboden, de huis- en loonbedienden welke nochtans aan een groot beroepsrisico zijn blootgesteld, een veel grooter risico dan hetgeen waaraan de kantoorbedienden zijn blootgesteld, voor wie de forfaitaire wet van toepassing is.

Wanneer een dienstmeid of een dienstknacht slachtoffers zijn van een ongeval — b.v. bij het vallen uit een raam of het gekwetst worden in de uitoefening van hun beroep — moeten zij, om een vergoeding te bekomen, bewijzen dat de schuld bij den werkgever ligt, dit overeenkomstig het gemeen recht, naar luid van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek.

In de practijk, kunnen de meiden en de knechts het door de wet geëischte bewijs niet aanbrengen en bekomen geen de minste vergoeding.

Dit is een onrecht en een ongerijmdheid waaraan spoedig dient een einde te worden gemaakt.

De wet op de arbeidsongevallen moet toepasselijk zijn op al de gevallen van dienstverhuring, zonder onderscheid.

De voorafgaande beschouwingen wettigen het wetsvoorstel dat wij de eer hebben U te onderwerpen.

H. DE RASQUINET.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

De wetgeving op de de arbeidsongevallen, vastgelegd in de wetten van 24 December 1903, 3 Aug. 1926, 30 December 1929 en 18 Juni 1930, samengeordend bij Koninklijk besluit van 28 September 1931, is van toepassing op de dienstboden, huis- en loonbedienden en op de loontrekkende van denzelfden aard, zij wezen dan of niet aan den persoon verbonden.

Art. 2.

De tegenwoordige wet treedt in werking van af 1 Januari volgende op den datum van hare bekendmaking in den « Moniteur ».

H. DE RASQUINET.

G. HUBIN.

Is. DELVIGNE.

F. FISCHER.

A. DELATTRE.

E. DOMS.

Rechterlijk leven

Bij koninklijke besluiten van 2 Maart 1933 :

Is, op hun verzoek, ontslag verleend :

Aan heer Clynmans (J.-G.-M.-S.), uit zijn ambt van plaatsvervangend rechter in het vredegerecht van het tweede kanton.

Is tot plaatsvervangend rechter in de rechtbank van eersten aanleg te Brussel benoemd, de heer Reyntjens (P.-H.-M.-C.), advocaat te Elsene, ter vervanging van wijlen den heer Caters.

Bij koninklijke besluiten van 7 Maart 1933 :

Is aan den heer D'Hoër (P.-L.-M.), op zijn verzoek, ontslag verleend uit zijn ambt van griffier bij de rechtbank avn koophandel te Aalst.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden ;

Zijn benoemd :

Tot pleitbezorger :

Bij de rechtbank van eersten aanleg te Antwerpen, de heer Defienne (A.-L.-F.), beambte ter griffie van die rechtbank, ter vervanging van wijlen den heer Rollin ;

Bij de rechtbank van eersten aanleg, te Mechelen, de heer De Cocq (C.-M.-L.-O.), advocaat te Mechelen, ter vervanging van den heer Van den Hende, die als zoodanig aftreedt.

Bij koninklijk besluit van 3 Maart 1933 :

Is benoemd :

Tot pleitbezorger bij het Hof van beroep te Gent, de heer Cruyt (P.-L.-F.), advocaat te Gent, ter vervanging van den heer De Jaegher, die als zoodanig aftreedt ;